

СЕКЦІЯ 18

ПСИХОЛОГІЧНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СЛУХАЧІВ, КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Керівник секції: к.псх.н. доцент Б.І. Фурманець

Секретар секції: Д.П. Приходько

15.02.2006 р.: 14.30 – 17.30

к.псх.н. В.А. Бараннік

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ-СУЇЦИДЕНТІВ

Проведено дослідження психологічних особливостей самооцінки військовослужбовців-суїцидентів. Встановлено, що психологічними особливостями самооцінки військовослужбовців-суїцидентів виступає конфліктне співвідношення реальної та демонстрованої самооцінок, при якому стійкій низькій реальній самооцінці відповідає неадекватно висока стійка демонстрована самооцінка особистісних рис, що виявляються у діяльності. Конфліктність самооцінки пов'язана з обмеженням характеристик профдіяльності, високим рівнем нейротизму, особистісної тривожності, образи, негативізму, почуття провини, рішучості і низьким рівнем дратівливості і реактивної тривожності.

С.В. Василенко

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТОРІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

Розглядаються основні методи та засоби психологічного забезпечення професійної діяльності операторів підрозділів протиповітряної оборони та особливості їх застосування під час підготовки молодших спеціалістів операторського профілю. Визначено сутність, зміст та завдання психологічного забезпечення як складової частини загальної системи навчально-бойової діяльності.

Т.М. Мацевко

ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

У доповіді на основі теоретичного аналізу підходів до розвитку особистості професіонала визначаються основні психологічні детермінанти розвитку суб'єкта професійної діяльності. Встановлюється взаємозв'язок професійного й особистого розвитку. Виходячи з психологічної структури управлінської

компетентності, автором визначаються психологічні детермінанти, які будуть сприяти її розвитку у майбутніх магістрів військово-соціального управління під час їх професійної підготовки.

к.псх.н. В.І. Осьодло, Д.В. Науменко

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ

Розглянуто вплив психологічних умов професійного самовизначення ліцеїстів та курсантів ВВНЗ на вибір професії офіцера. За результатами проведеного емпіричного дослідження виявлено основні психологічні характеристики досліджуваних щодо їх військово-професійного самовизначення та актуального розвитку професійно важливих якостей.

к.псх.н. В.М. Невмержицький

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ НИМИ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглядаються фактори, що негативно впливають на психіку військовика в умовах миротворчої діяльності та особливості дій щодо запобігання тривалим наслідкам психічних навантажень у військовослужбовців миротворчих контингентів збройних сил провідних держав світу – членів НАТО. Пропонується модель психологічної підтримки військовослужбовців миротворчих контингентів, що складається з трьох фаз: I – підготовка до миротворчої діяльності, II – виконання миротворчої діяльності, III – підготовка після виконання миротворчої діяльності. Зазначається, що важливе місце у процесі психологічної підтримки військовослужбовців-миротворців, після повернення, займає робота з сім'ями.

к.т.н. А.А. Попеленко, к.т.н. І.В. Норинчак, к.т.н. В.В. Белімов

АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ОСОБАМИ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Стохастичні та детерміновані математичні моделі, які описують функціонування кадрових систем різного характеру, дозволяють вирішувати різноманітні задачі управління чисельністю ешелонів системи при фіксованому або довільному горизонті планування (прогнозування) з урахуванням певних директивних умов (обмежень). Порівнюються результати моделювання конкретних ситуацій з використанням моделей пропорцій переміщення та імітаційних моделей. Обґрунтовується недосяжність тривалої стаціонарної роботи кадрової системи. Наведено рекомендації з управління динамікою функціонування кадрової системи в різних умовах. На підставі запропонованого критерію обґрунтовується раціональний варіант термінів вислуги у кожному військовому званні при проходженні військової служби осіб офіцерського складу.

к.т.н. А.А. Попеленко, к.т.н. В.В. Белімов, к.т.н. І.В. Норинчак

ОПТИМІЗАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ОСОБАМИ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ

Спільне використання на заданому горизонті функціонування кадрової системи оптимальної стратегії проходження служби офіцерським складом і відповідної їй сукупності параметрів управління дозволяє керівництву досягти стабільної роботи такої системи і передбачити строки (моменти) докорінних змін. Цей підхід передбачається реалізувати за допомогою АІС “ПРОГНОЗУВАННЯ”, яка складається з двох автономних підсистем, одна з яких побудована з використанням методу динаміки середніх, а друга реалізує один з варіантів імітаційного моделювання роботи кадрової системи. Обговорюються проблеми пошуку оптимальних варіантів кортежів походження служби особами офіцерського складу ЗС України.

С.О. Сідченко, к.т.н. К.І. Хударковський, С.В. Залкін

АНАЛІЗ МОЖЛИВИХ ВПЛИВІВ НА КРАЇНИ ТА СУСПІЛЬСТВО

Останні події у світі (нечесні вибори, які переросли у “кольорові революції”, перемога терористів ХАМАСу на виборах у Палестині, “газові спори” між Росією та Україною, терористична атака на газопровід та електропостачальну мережу між Росією та Грузією, інформаційні війни у пресі та на телебаченні, місії американців у Афганістані та Іраку, намагання Ірану проведення збагачення урану, економічне ембарго Північної Кореї та Ірану, “пташиний грип” тощо) наочно демонструють можливі впливи на країни та суспільну думку для досягнення власних інтересів тієї чи іншої сторони та їх результати. Виходячи з аналізу цих подій, можна зробити висновок, що на розвиток країни та добробут її громадян (та на суспільство в цілому) можуть здійснюватися такі види впливів, як інформаційний, політичний, економічний, енергетичний, терористичний, військовий, ядерний, бактеріологічний (біологічний) та їх поєднання.

Т.О. Брик

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ КУРСАНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

При оволодінні іншомовною діяльністю виділяють основні види внутрішньої мотивації і принципи комунікативного підходу. Якість оволодіння курсантом іншомовною діяльністю значною мірою зумовлена мотивацією, яка викликає цілеспрямовану активність, стимулює вибір засобів та прийомів для досягнення мети. Розвиток комунікативних здібностей можливий тільки при вирішенні реальних завдань на заняттях, що викличе в курсантів задоволення та впевненість у собі, бажання говорити англійською мовою. Навчальна діяльність курсантів організується для вирішення комунікативних завдань, максимально

наближених до реального спілкування, тобто здійснюються в умовах, що моделюють спілкування. Комунікативний підхід змушує викладачів не тільки бути краще обізнаними в тому, чому необхідно навчити курсантів, а і вміти маніпулювати структурами іноземної мови. Вони повинні також розвивати стратегії, які показують зв'язок цих структур з їх комунікаційними функціями в реальних ситуаціях і в реальному часі. Тому виникає необхідність зробити так, щоб курсанти мали широкі можливості для самостійного використання мови в комунікаційних цілях. Розвиток комунікаційних навичок тільки тоді може мати місце, коли курсанти мають мотивацію і можливість висловити свою тотожність, а також мати стосунки з людьми, які їх оточують. Викладач повинен зробити так, щоб курсанти зрозуміли, що їм потрібно зробити, а потім відійти якнайдалі від того, що відбувається. Викладач має заохочувати курсантів слухати критично ідеї один одного; вони швидко навчаються виділяти те, що корисне і відкидати те, що не відноситься до справи. Підтримка таких відносин є життєво необхідним інтересом комунікативного підходу у викладанні іноземної мови.

16.02.2006 р.: 10.00 – 13.00

В.В. Бекетов

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ КОНТРАКТНОЇ СЛУЖБИ

Визначена програма психолого-педагогічної підготовки військовослужбовців контрактної служби та направленість її на профілактику девіантної поведінки. Розкриті напрямки програми з професійно-психологічного відбору, психолого-педагогічної підготовки, психопрофілактики та особистісного розвитку військовослужбовців контрактної служби. Схематично показана модель психолого-педагогічної підготовки військовослужбовців контрактної служби. Визначені заходи психолого-педагогічної підготовки, які направлені на профілактику девіантної поведінки, результат психолого-педагогічної підготовки як показник відсутності девіантної поведінки військовослужбовців контрактної служби.

к.і.н. Е.П. Дуб, к.псх.н. А.В. Порницький

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ КУРСАНТА

Сьогодні в системі вищої військової освіти відбуваються значні зміни, пов'язані з подальшим реформуванням Збройних Сил України. Ці зміни полягають у перебудові всього навчально-виховного процесу. В основу його нової моделі покладена гуманістична парадигма військового навчання. Основною її ідеєю є визнання за курсантом права бути суб'єктом військово-навчального процесу, що вимагає створення йому умов для повної самореалізації, прояву індивідуалізації у навчанні, самостійності в опануванні військовим фахом. Од-

ним із реальних шляхів практичної реалізації цієї ідеї є процес самовдосконалення майбутнього офіцера, який за своєю сутністю є явищем особистісно-соціальним. Соціальний аспект полягає в обумовленості роботи курсанта над собою вимогами суспільства, військової справи, професії, часу. Особистісний – у тому, що професійне самовдосконалення глибоко індивідуальне і залежить від внутрішніх передумов, які визначають ефективність самостійної роботи над собою конкретного курсанта. Пропонується визначення професійного самовдосконалення курсанта, як свідомий, цілеспрямований процес самостійного набуття необхідного рівня військово-професійної компетентності і розвитку необхідних професійно значущих, морально-бойових, психологічних та інших якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов майбутньої військово-професійної діяльності і власної програми розвитку.

к.соц.н. Ю.А. Калагін, к.і.н. Д.Д. Кальмін

ПІДСУМКИ ПЕРШОГО ЕТАПУ ПЕРЕХОДУ НА КОНТРАКТ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Перехід до комплектування на контрактно-добровільній основі передбачає, що чисельність військовослужбовців контрактної служби буде поступово зростати. До 2010 р. передбачається завершити повний перехід на службу за контрактом у Збройних Силах України (ЗСУ). У ЗСУ проводиться експеримент щодо переходу на контрактний принцип комплектування згідно з розпорядженням Президента України від 16.05.05 № 1043/2005. З метою соціологічного супроводження експерименту у ХУ ПС була почата НДР „Контракт-1”. Наприкінці 2005 р. перший етап експерименту закінчився. 27 грудня Міністр оборони України Анатолій Гриценко підвів підсумки роботи та наголосив, що „перша частина експерименту щодо переходу на контрактний принцип комплектування ЗСУ цього року виконана”. Під час вирішення завдань НДР „Контракт-1” був розроблений соціальний портрет військовослужбовця, який проходить військову службу за контрактом, та визначена базова соціальна група контрактників щодо військово-професійного відбору. Був проведений ретельний аналіз мотивації девіантної поведінки військовослужбовців за контрактом. Визначено, що у подальшій роботі основну увагу треба зосередити на організації та забезпеченні бойового навчання, підвищенні рівня грошового забезпечення та вирішенні проблем забезпечення житлом військовослужбовців за контрактом.

Л.В. Олійник

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА-ЗВ'ЯЗКІВЦЯ

Визначена оптимальна технологія формування психолого-педагогічної компетентності майбутнього офіцера-зв'язківця та направленість її на профі-

лактику девіантної поведінки. Розкрито одну із функцій управління – психолого-педагогічну компетентність офіцера. Схематично показана технологія формування психолого-педагогічної компетентності. Визначені заходи технології формування психолого-педагогічної компетентності за курсами навчання ВВНЗ, направлені на профілактику девіантної поведінки майбутнього офіцера-зв'язківця, результат технології як рівень сформованості психолого-педагогічної компетентності та відсутність девіантної поведінки у випускника.

к.псх.н. В.Д. Кислий, к.псх.н. Ю.М. Широбоков

КОРЕКЦІЯ КОНФЛІКТНОЇ ПОВЕДІНКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ЄВРО-АТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні на сучасному етапі євро-атлантичної інтеграції, викликають відповідні реакції у різних сферах життєдіяльності людей, у тому числі й у поведінці військовослужбовців. Однією з форм таких реакцій є конфліктна поведінка. Джерелом конфліктів у цих умовах є: невідповідність заяв, які роблять політики законодавчим актам, відсутність чіткого плану вступу України в євро-атлантичні структури, відмінності підготовки військовослужбовців у країнах НАТО та в Україні. Уся множина складних ситуацій стає основою конфліктної поведінки військовослужбовців у різних сферах життєдіяльності: конфлікти, зумовлені специфікою військово-професійної діяльності і військово-соціальної взаємодії; особисто сімейні конфлікти; конфлікти, викликані змінами у стані здоров'я військовослужбовця. Пропонується використання саме таких методів корекції конфліктної активності військовослужбовців, як когнітивна психотерапія та аксіологічна корекція.

Ю.І. Панфілов

ПСИХОЛОГІЧНА СУМІСНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

Девіантна поведінка – це засіб пристосування до умов, в яких опиняється людина. Частіше вона виникає під час радикальних змін, коли нові умови перестають відповідати її поглядам на цінності, мету або способи її досягнення, оцінку поведінки своїх товаришів. В умовах спільної діяльності до девіантної поведінки може призвести і психологічна несумісність військовослужбовців. Психологічна несумісність членів малих груп може виникати, коли не витримуються вимоги щодо відповідності індивідуально-психологічних характеристик спільно працюючих людей (невідповідність темпераменту та характеру), коли немає взаємопорозуміння і злагоди відносно самої мети діяльності та шляхів її досягнення, коли військовослужбовці не задоволені результатами спільної праці. Особливо часто девіантна поведінка виникає в умовах, коли між взаємодіючими особами немає міжособистісної привабливості, відсутні дружні стосунки, у цих випадках будь-які недоліки викликають у партнера негативну реакцію, яка може супроводжувати

тись девіантною поведінкою. Велике значення для розвитку девіантної поведінки мають наявність у підрозділі нестатутних відносин, недостатня адаптованість військовослужбовців. Ці фактори є компонентами психологічної сумісності, тому її розвиток є важливою передумовою профілактики девіантної поведінки.

к.п.н. І.М. Шалімова, к.п.н. О.М. Керницький, к.і.н. В.А. Бурбіга

ПСИХОПРОФІЛАКТИКА ТА ТЕРАПІЯ КРИЗОВИХ СТАНІВ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Профілактика і терапія кризових станів у військовослужбовців – одне з найголовніших завдань військової психіатрії. Масові прояви психоемоційної перенапруги та психічної дезадаптації, що розвиваються в останні роки в результаті складних соціально-політичних та економічних причин, призвели до появи нової форми психічної патології – соціально-стресових розладів. Вивчення соціально-стресових розладів у військових є проблемою надзвичайно актуальною. При корекції та психопрофілактиці суїцидальної активності у військовослужбовців рекомендується використовувати такі види психотерапії: раціональну, сугестивну, медитативну, гештальт-терапію, психоаналіз тощо. Для терапії кризових станів спеціально розроблені такі види психотерапії, як кризова психотерапія, аксіологічна корекція, когнітивна психотерапія. Необхідно відмовитися від політики «замовчування» цього явища й розробити систему комплексних заходів щодо профілактики й терапії кризових психологічних станів воїнів.

к.ю.н. В.М. Токарєв

ПРАВОВА РОБОТА В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Правова робота – це комплекс мір, які направлені на забезпечення суворого виконання вимог законодавства, військових статутів, наказів і директив МО України та інших посадових осіб, які здійснюються всіма органами військового управління, командирами і начальниками при виконанні ними своїх службових обов'язків. Змістом правової роботи є проведення в життя комплексу мір, які забезпечують законність. Мірі, які забезпечують законність: командно-адміністративні функції, правова підготовка, правове виховання та довідкова робота. Командно-адміністративні функції органів військового управління: розробка проектів нормативних актів, забезпечення воїнської дисципліни і правового порядку, забезпечення повсякденної господарчої та фінансово-економічної діяльності військової частини, задовольняння запитів особового складу і громадян. Формами правової підготовки є командирська підготовка, самостійне вивчення правових актів, збори та стажування правового активу; інформування особового складу по правовим питанням через засоби масової інформації, роз'яснення законодавства, інших нормативних актів, їх значення у житті держави та її Збройних Силах (ЗС). У право виховній роботі у військових частинах затвердились такі форми, як теоретичні й

науково-практичні конференції, семінари; тематичні та кінолекційні вечори; години правової пропаганди, вечори запитань та відповідей, тематичні виставки юридичної літератури, дні правових знань, юридичні консультації та інш. Таким чином, забезпечення законності, зміцнення військової дисципліни і правопорядку в ЗСУ тісно пов'язано з проведенням правової роботи, яка служить гарантом успішного вирішення задач, стоячих перед військовим колективом.

к.ю.н. В.М. Токарев

ЦИВІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ НАД ВІЙСЬКОВОЮ СФЕРОЮ

Реформування та розвиток Збройних Сил України актуалізували проблему щодо необхідності організації і здійснення демократичного цивільного контролю над військовою сферою. Цивільний контроль у демократичній правовій державі виступає регулятором військово-цивільних відносин, при якому основні принципи щодо захисту національних інтересів в Україні, утвердження і зміцнення конституційних засад демократичної, правової держави, забезпечення прав і свобод людини займають головне місце. У широкому спектрі, цивільний контроль над військовою сферою – це комплекс правових, організаційних, інформаційних заходів для забезпечення законності в діяльності воєнної організації; підтримання політичної стабільності в суспільстві; неможливості використання Збройних Сил для зміни конституційного ладу, усунення органів влади, обмеження прав і свобод громадян. Демократичний цивільний контроль над військовою сферою повинен повністю виключити можливість використання воєнної організації в антиконституційних цілях.

Д.П. Приходько

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ НАПРУГИ ПРИ РОЗВ'ЯЗАННІ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ

В умовах реформування Збройних Сил України (ЗСУ) особливо гостро стає питання підвищення ефективності діяльності військових колективів. Військовослужбовці з різними індивідуально-психологічними, індивідуально-типологічними та іншими особливостями, об'єднані у військові підрозділи в яких встановлена чітка підпорядкованість і субординація, взаємовідносини регулюються статутами ЗСУ. В цих умовах виникнення конфліктних ситуацій зумовлено характером і особливостями діяльності військовослужбовців. Деякі окремі види діяльності потребують виконання функціональних завдань на межі фізичних і психічних можливостей, що характеризується підвищеним психічним напруженням і призводить до проявів негативних психічних станів: тривога, фрустрація, стрес. Зовнішньо це проявляється у агресивності, дратливості конфліктності або самовідчуженні. У зв'язку з цим є оптимальним застосування таких психологічних механізмів розв'язання конфліктних ситуацій, як когнітивна оцінка оточення та формування блоку мотивів у процесі функціональної діяльності.

І.І. Лінатов

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ ПИЯЦТВА СЕРЕД КУРСАНТІВ

В умовах реформування ЗСУ важливою проблемою є запобігання пияцтва серед військовослужбовців, особливо курсантів – майбутніх офіцерів. Робота командира підрозділу з запобігання пияцтва у курсантів включає: знання дійсного стану справ з пияцтва в підрозділі; персональний облік всіх, хто схильний до зловживання спиртними напоями; використання системи заходів щодо перекриття всіх каналів проникнення спиртного до курсантів; зосередження зусиль посадових осіб підрозділу на переконливому курсантам тяжких наслідків, до яких веде пияцтво; ведення статистики випадків пияцтва; посилення санітарно-просвітницької роботи, спрямованої на показ шкоди пияцтва; копітку, наполегливу і систематичну індивідуально-виховну роботу з особовим складом.

А.В. Чирва, А.Л. Злотніков

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У сучасних умовах розвитку суспільства важливе місце приділяється проблемам молоді. Серед них особливого значення набуває проблема суїциду. Суїцидальна поведінка як психологічне явище має складну структуру, тому дослідження її потребує урахування багатьох чинників. До їх числа належить вивчення особливостей мотивації тієї категорії людей, які відносяться до групи ризику. Дослідження особливостей мотивації повинно базуватись на вивченні двох важливих аспектів: процесу мотивації суїцидальної поведінки особистості і з'ясуванні причин того, що обумовило людину молодого віку, що навчається у вищому навчальному закладі, покінчити життя самогубством. На підставі теоретичного аналізу робіт з даної проблеми визначено, що в основі мотивації суїцидальної поведінки людини лежать незадовільні потреби, що обумовлюють внутрішній конфлікт особистості.

І.Б. Ковальова

КОНСУЛЬТУВАННЯ В ПРОФІЛАКТИЧНІЙ РОБОТІ ПСИХОЛОГА ПРИ СУПРОВОДЖЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ МНС

Проводиться аналіз літератури вітчизняних та закордонних авторів, повно висвітлюється питання консультаційного напрямку роботи практичного психолога у професійній освіті. Показано значущість консультування у профілактичній роботі з метою зміцнення й відновлення соціально-психологічного благополуччя та здоров'я працівників підрозділів системи МНС.